

notitie

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 96810
2509 EJ Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

Forum Standaardisatie

Aan:	Forum		
Van:	Stuurgroep open standaarden		
Datum:	21-11-2013	Versie	1.0
Betreft:	Open standaarden lijsten		

Ter besluitvorming Forum Standaardisatie

U wordt gevraagd in de stemmen met de volgende intakeadviezen¹:

Standaarden

Experttoetsing Past of leg uit lijst

1. Uitvoeren van een experttoetsing van de **CMIS** standaard (*contentmanagement systeem standaard*);
2. Uitvoeren van een experttoetsing van de **TLS 1.2 en DANE** standaard en (*beveiligingsstandaarden*)
3. Uitvoeren van een experttoetsing van de **EPUB** standaard (*publicatieformaat*)

Kleine experttoets²

4. Uitvoeren van een kleine experttoets van de **RDFa** standaard (*structureren van data binnen documenten*)
5. Uitvoeren van een kleine experttoets van de **XForms** standaard (*digitale formulieren*)
6. Uitvoeren van een kleine experttoets van de **Widgets** standaard (*voor platformonafhankelijke applicaties*)

Niet in behandeling

7. De **Organization Ontology** standaard (*organisatie structuren*)
8. De **RIHa-Milieu en StUF-RIHa** standaard (*gegevensuitwisseling tussen inspectiediensten*)

Ter kennisname Forum

9. Stand van zaken EML_NL en Juriconnect standaarden
10. Stand van zaken WDO Datamodel standaard

¹ De aanmeldformulieren zijn te vinden op: <https://lijsten.forumstandaardisatie.nl/lijsten/open-standaarden>

² Bij een kleine experttoets wordt (nog) geen volledige expertgroep geformeerd, maar geeft het Forum een deskundige de opdracht om te onderzoeken of en op welke termijn de standaard in aanmerking komt voor toetsing voor de 'pas toe of leg uit' - lijst.

Ter besluitvormingDatum
29-03-2013**Intakeadviezen**Het proces:

Na de aanmelding van een standaard houdt BFS een intakegesprek met de aanmelder. Tijdens dit gesprek wordt als eerst bepaald of de standaard binnen de scope van de standaardlijsten van Forum en College valt. Aanvullend wordt besproken hoe kansrijk de toetsing van de standaard is. Hiervoor wordt bekeken hoe de standaard, volgens de aanmelder, scoort op de inhoudelijke toetsingscriteria.

Op basis van de intake wordt een intakeadvies opgesteld, dat eerst met de stuurgroep Open Standaarden wordt besproken en vervolgens aan het Forum wordt voorgelegd³.

Ad 1. Uitvoeren van een experttoetsing van de CMIS standaard

Het Forum wordt geadviseerd de CMIS-standaard **in procedure te nemen** voor de 'pas toe of leg uit' -lijst

Toelichting op de standaard

Content Management Interoperability Services (CMIS) is een standaard die organisaties in staat stelt om ongestructureerde informatie zoals documenten, e-mails of andere content beter toegankelijk te maken voor andere toepassingen. De standaard biedt een generieke oplossing voor koppelingen tussen content management systemen waar nu vaak leveranciersspecifieke koppelingen worden toegepast.

De standaard is ingediend vanuit de veiligheidregio's, om de uitwisseling tussen hun CMS systemen te verbeteren, maar de standaard is breder van toepassing en alleen op deze sector. Deze standaard is van toepassing op alle organisaties die de informatie-uitwisseling tussen CMS systemen toegankelijk willen maken.

Juni 2012 is standaard ook al eens onderwerp van een intake geweest. Destijds is de standaard niet verder in behandeling genomen omdat de standaard nog niet volwassen genoeg was, met name op het gebied van gebruik. Dat de standaard nu vanuit een andere branche wordt ingediend zegt dat de standaard breder wordt toegepast, ook zijn er meerdere leveranciers op de markt die de standaard ondersteunen.

Ad 2. Uitvoeren van een experttoetsing van de TLS 1.2 en DANE standaard

Het Forum wordt geadviseerd de TLS 1.2 en DANE standaard **in procedure te nemen** voor de 'pas toe of leg uit' -lijst

³ Zie voor meer informatie m.b.t. de procedure:
<https://www.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/FS/2013/0903/toetsingsprocedure-en-criteria.pdf>

Het advies is om deze twee beveiligingsstandaarden gezamenlijk de experttoetsing te laten doorlopen omdat ze beide van toepassing zijn op hetzelfde toepassingsgebied waardoor dezelfde partijen betrokken zullen worden. De keuze voor opname op de lijst zal wel afzonderlijk per standaard worden genomen. Aandachtspunten voor de experttoetsing zijn:

Datum
29-03-2013

- Wat is de samenhang met andere beveiligingsstandaarden zodat op termijn gestreefd kan worden naar een volledige set van beveiligingsstandaarden;
- Wat is de huidige toepassing van de standaarden binnen de overheid. Dit is, met name voor de DANE standaard, onvoldoende inzichtelijk;
- Moeten de standaarden geplaatst worden op de PTOLU-lijst of horen ze thuis op de gangbare lijst met standaarden.

Beide standaarden zijn aangemeld door NLNet Foundation.⁴

Toelichting op de standaarden

TLS 1.2

TLS versie 1.2 is een beveiligingsstandaard die zorgt voor beveiligde SSL verbindingen. Het schrijft een protocol voor dat de communicatie met servers verifieert zodat men weet of het inderdaad verbonden is met de gewenste server. Deze communicatie gaat via certificaten die zorgt voor de authenticiteit en privacy van gegevens.

Op dit moment staat TLS versie 1.0 op de gangbare lijst, deze versie is niet meer up to date en voldoende veilig. De huidige 1.2 versie is wel up to date en ondersteunt moderne encryptiemethoden. In Duitsland bijvoorbeeld is deze versie van TLS wel min of meer verplicht door overheden toe te passen.

Dane

DNS-based Authentication of Named Entities (DANE) is een protocol nauw gelinkt aan TLS en DNSSEC. In de regel controleert een browser of de communicatie veilig is op basis van certificaten (TLS), deze veiligheid wordt vervolgens gegarandeerd door de uitgever van de certificaten. Via de DANE standaard wordt ook de uitgever van het certificaat gecontroleerd waardoor kan worden gespecificeerd welk TLS certificaat een browser moet gebruiken. Als een webbrowser constateert dat er geen gebruik wordt gemaakt van het specifieke certificaat dan kan het een waarschuwing geven dat de verbinding onzeker is (onafhankelijk van het 'slot' icoon).

DANE is ontwikkeld nadat er de afgelopen jaren bij verschillende certificaat uitgevers beveiligingsissues waren. Wat het huidige gebruik van DANE is binnen de overheid zal nader onderzocht moeten worden.

Ad 3. Uitvoeren van een experttoetsing van de EPUB standaard

Het Forum wordt geadviseerd de EPUB standaard **in procedure te nemen** voor de 'pas toe of leg uit' -lijst

Aandachtspunten voor de experttoetsing zijn:

⁴ NLnet is een onafhankelijk stichting dat als doel heeft het ondersteunen en bevorderen van Research & Development op het gebied van internet technologie.

- Het kijken naar de samenhang met de andere documentstandaarden die op de lijst staan (PDF en ODF). Het beoogde toepassingsgebied wordt nu afgedekt door PDF v1.7. Een consequentie van eventuele plaatsing op de lijst is dat het toepassingsgebied van de PDF standaard moeten worden herzien.
- Wat de gevolgen zijn voor overheden m.b.t. de publicatielast en -kosten. Leidt de opname ertoe dat een overheidspublicatie in zowel PDF als EPUB uitgebracht moet worden? Of beperkt opname zich tot platformondersteuning van de standaard?
- Welke technische randvoorwaarden zijn nodig voor ondersteuning van het EPUB formaat en zijn deze randvoorwaarden aanwezig of realiseerbaar?

Datum
29-03-2013

Toelichting op de standaard

EPUB is een ebook-formaat gericht op het publiceren van niet-reviseerbare documenten. De standaard is met name geschikt voor het gebruik op e-readers en draagbare apparaten zoals tablets en smartphones. In tegenstelling tot een formaat als PDF is EPUB ontworpen voor reflowable content. Bij reflowable content kan bijvoorbeeld de tekst van boeken in EPUB-formaat voor elke e-reader geoptimaliseerd worden (het formaat past zich automatisch aan op het apparaat).

De aanmelding van deze standaard wordt ondersteund door min. BZK en min. AZ. Waarbij met name de WRR (onderdeel min.AZ) geïnteresseerd is in het publiceren van haar documenten op basis van de EPUB standaard, daarnaast wordt de standaard binnen het bedrijfsleven al vaak toegepast en aangeboden (ebooks op bol.com worden bijvoorbeeld verkocht in EPUB formaat).

Ad 4. Uitvoeren van een kleine experttoets van de RDFa standaard

Het Forum wordt geadviseerd de RDFa-standaard **in procedure te nemen** door het uitvoeren van een kleine experttoets

De standaard is interessant genoeg om nader te toetsen. Daarom wordt geadviseerd om een externe expert een onderzoek te laten uitvoeren waarbij de volgende aandachtspunten geadresseerd dienen te worden:

- Welk draagvlak is er voor deze standaard binnen de overheid en wat is de mate van gebruik;
- Wat is de relatie en samenhang met andere standaarden uit het toepassingsdomein;
- Voor welke lijst is deze standaard het meest van toepassing.

Daarnaast wordt aan de indiener gevraagd om:

- het toepassingsgebied nader te formuleren (aan de hand van de suggesties uit de intakenotitie);
- de gestelde vragen in het formulier die nu soms met enkel 'ja' of 'nee' zijn beantwoord te voorzien van een (beknpte) toelichting.

Met betrekking tot de lijst kunnen de antwoorden die voorkomen uit de kleine experttoets verdeeld worden in:

1. De standaard blijkt (nog) niet in aanmerking te komen van de PTOLU-lijst of de gangbare lijst;

2. De standaard is geschikt voor opname op de gangbare lijst, op basis van deze kleine experttoets kan de standaard naar de openbare consultatie;
3. De standaard is geschikt voor de PTOLU-lijst en er een aparte expertsessie worden georganiseerd.

Datum
29-03-2013

Toelichting op de standaard

RDFa maakt het mogelijk om in een document gestructureerde data-elementen/annotaties toe te voegen. RDFa wordt vaak gebruikt binnen webpagina's (HTML), maar kan ook in andere XML-formaten worden gebruikt, zoals ODF.

Door het toevoegen van annotaties aan relatief ongestructureerde document-data, wordt het mogelijk voor bijvoorbeeld zoekmachines of apps om pagina's in te lezen in toepassingen voor dataverzameling. Doordat gebruik wordt gemaakt van een bestaande infrastructuur (websites) is het een laagdrempelige manier om open data te publiceren.

Het toepassingsgebied richt zich op systemen en toepassingen voor het publiceren van documenten op internet, zoals content management systemen en webapplicatieservers.

De standaard is aangemeld vanuit de beheerorganisatie van de standaard (W3C) en het Centrum van Wiskunde en Informatica (CWI).

Ad 5. Uitvoeren van een kleine experttoets van de XForms standaard

Het Forum wordt geadviseerd de XForms-standaard **in procedure te nemen** door een kleine experttoets

De standaard is interessant genoeg om nader te toetsen. Daarom wordt geadviseerd om een externe expert een onderzoek te laten uitvoeren waarbij de volgende aandachtspunten geadresseerd dienen te worden:

- Welk draagvlak is er voor deze standaard binnen de overheid, wat is de mate van gebruik en welke ervaringen zijn er met XForms;
- Wat is de relatie en samenhang met andere standaarden uit het toepassingsdomein;
- Voor welke lijst is deze standaard het meest van toepassing.

Daarnaast wordt aan de indiener gevraagd om:

- het toepassingsgebied nader te formuleren (aan de hand van de suggesties uit de intakenotitie);
- de gestelde vragen in het formulier die nu soms met enkel 'ja' of 'nee' zijn beantwoord te voorzien van een (beknopte) toelichting.

Met betrekking tot de lijst kunnen de antwoorden die voorkomen uit de kleine experttoets verdeeld worden in:

1. De standaard blijkt (nog) niet in aanmerking te komen van de PTOLU-lijst of de gangbare lijst;
2. De standaard is geschikt voor opname op de gangbare lijst, op basis van deze kleine experttoets kan de standaard naar de openbare consultatie;
3. De standaard is geschikt voor de PTOLU-lijst en er een aparte expertsessie worden georganiseerd.

Toelichting op de standaard

XForms is een standaard voor het beschrijven van met name digitale formulieren (de standaard kan ook breder worden toegepast). Ten opzichte van traditionele webformulieren (gebaseerd op HTML) biedt de standaard het voordeel dat inhoud en opmaak van het formulier gescheiden kunnen worden. Door het gebruik van XForms kan een formulier makkelijker geschikt worden gemaakt voor meerdere weergavemethoden (normale website, mobiele website). Ook kan een formulier worden uitgewisseld tussen partijen, bijvoorbeeld meerdere gemeenten die op hun website gebruik maken van één generiek elektronisch formulier voor een bepaald product of dienst.

Datum
29-03-2013

Aangezien het gebruik van elektronische formulieren een belangrijk onderdeel van de elektronische overheid kan deze standaard bijdragen aan een beter, efficiënter en toegankelijker (her)gebruik en beheer van webformulieren. Er zijn enkele organisaties binnen de overheid die gebruik maken van XForms en er loopt een pilot bij OCW. Het is dan ook interessant om te toetsen welk voordelen door hen worden ervaren.

De standaard is aangemeld vanuit de beheerorganisatie van de standaard (W3C) en het Centrum van Wiskunde en Informatica (CWI).

Ad 6. Uitvoeren van een kleine experttoets van de Widgets standaard

Het Forum wordt geadviseerd de Widgets-standaard **in procedure te nemen** voor nadere toetsing.

De standaard is interessant genoeg om nader te toetsen. Daarom wordt geadviseerd om een externe expert een onderzoek te laten uitvoeren waarbij de volgende aandachtspunten geadresseerd dienen te worden:

- Welk draagvlak is er voor deze standaard binnen de overheid, wat is de mate van gebruik en welke ervaringen zijn er met Widgets;
- Wat is de relatie en samenhang met andere standaarden uit het toepassingsdomein;
- Voor welke lijst is deze standaard het meest van toepassing.

Daarnaast wordt aan de indiener gevraagd om:

- het toepassingsgebied nader te formuleren (aan de hand van de suggesties uit de intakenotitie);
- de gestelde vragen in het formulier die nu soms met enkel 'ja' of 'nee' zijn beantwoord te voorzien van een (beknopte) toelichting.

Met betrekking tot de lijst kunnen de antwoorden die voorkomen uit de kleine experttoets verdeeld worden in:

1. De standaard blijkt (nog) niet in aanmerking te komen van de PTOLU-lijst of de gangbare lijst;
2. De standaard is geschikt voor opname op de gangbare lijst, op basis van deze kleine experttoets kan de standaard naar de openbare consultatie;
3. De standaard is geschikt voor de PTOLU-lijst en er een aparte expertsessie worden georganiseerd.

Toelichting op de standaard

In algemene zin zijn Widgets kleine, relatief simpele software componenten die lokaal als applicaties kunnen worden geïnstalleerd. Er zijn momenteel veel verschillende leveranciers van widgets, die bijna allemaal hun eigen interface en verpakkingsformaat gebruiken. De standaard Packaged Web Apps (Widgets) maakt het bouwen van platform onafhankelijk applicaties mogelijk. Het is met name bedoeld voor relatief simpele en kleine toepassingen (apps) die op basis van zip-file ingepakte webtechnologieën (o.a. HTML, CSS en Javascript) gestandaardiseerd worden.

Datum
29-03-2013

Door de toepassing van Widgets kunnen overheden apps ontwikkelen die door gebruikers op een breed scala aan platformen (mobiel, desktop) ingezet kunnen worden. Nu worden nog vaak niet-interoperable, platformafhankelijke apps gemaakt die de gebruiker dwingt tot de aanschaf van specifieke hardware of software.

De standaard is (net zoals Dane, TLS 1.2 en Organization Ontology) aangemeld door NLNet Foundation.

Ad 7. Niet in behandeling nemen van de Organization Ontology standaard

Het Forum wordt geadviseerd de standaard Organization Ontology (nog) **niet in procedure te nemen** voor de 'pas toe of leg uit' lijst.

Tijdens de intake zijn twee belangrijke aandachtspunten geïdentificeerd:

- De standaard bevindt zich nog in draft fase en is nog niet formeel vastgesteld in een eerste versie.
- Draagvlak en gebruik in Nederland zijn momenteel onduidelijk.

Het is te vroeg om deze standaard in procedure te nemen.

Toelichting op de standaard

Organization Ontology is een standaard die een informatiemodel specificeert voor het beschrijven van organisatiestructuren. Het gaat dan o.a. om informatie die aanwezig is in organisatiestructuren (hiërarchie), locatie informatie voor de organisatie en informatie over de rapportage structuur. Organization Ontology maakt het bijvoorbeeld mogelijk om linked data te publiceren van informatie over overheidsorganisaties binnen verschillende domeinen.

De standaard is (net zoals Dane, TLS 1.2 en Widgets) aangemeld door NLNet Foundation.

Ad 8. Niet in behandeling nemen van de RIHa-Milieu en StUF-RIHa standaard

Het Forum wordt geadviseerd de standaard RIHa-Milieu en StUF-RIHa nog **niet in procedure te nemen** voor de 'pas toe of leg uit' lijst.

Uit de intake blijkt dat de standaard een goede bijdragen kan leveren aan de interoperabiliteit van milieuhandhaving en toezichtketen. Zodra onderstaande punten zijn verholpen wordt de indiener aangeraden om een

nieuwe aanmelding te doen. Voor dit moment is het nog te vroeg om de standaard in procedure te nemen, omdat:

- De standaard in de praktijk nog niet wordt gebruikt en er nog geen draaiende implementaties zijn van de standaard;
- Het beheer van de standaard op dit moment georganiseerd is binnen een projectmatige organisatie (met tijdelijk karakter) en het permanente beheer nog niet is ingericht.

Datum
29-03-2013

StUF-RIHa en RIHa Milieu

De standaarden bestaan uit een model (RIHa-Milieu) en een berichtenspecificatie (StUF-RIHa). De standaarden maken uitwisseling tussen toezichthoudende en handhavende organisaties (straf- en bestuursrechtelijk) mogelijk door een eenduidige informatiestructuur voor te schrijven. Bij uitwisseling van informatie wordt deze organisaties gevraagd hun informatie aan te leveren in de vorm die in het RIHa-Milieu model is beschreven.

RIHa-Milieu is opgezet vanuit de noodzaak dat inspectiediensten elkaars informatie kunnen gebruiken bij planning, analyse en voorbereiding van inspecties. Het gaat daarbij om een integraal beeld van de naleving van milieu wet- en regelgeving. Dit wordt wel informatie gestuurd handhaven genoemd. Op dit moment is de handhaving versnipperd en is er slechts beperkte informatie-uitwisseling over (geografische) regio's heen.

De standaard is aangemeld vanuit het Programma Informatie-uitwisseling Milieu (PIM). PIM is een gezamenlijk programma van Rijk, IPO en VNG en heeft als doel het ontwikkelen van Inspectieview Milieu.

Ter Kennisname**Ad 9. Stand van zaken EML_NL en Juriconnect standaarden**Datum
29-03-2013

Tijdens de Forumvergadering van 29 oktober verbond het Forum de volgende voorwaarde aan een positief opnameadvies voor de getoetste EML_NL standaard en Juriconnect standaarden:

- *Aan de opname van de standaard wordt de voorwaarde verbonden dat de indiener het beheerplan voor de standaard heeft geformaliseerd en **uiterlijk 1 november** publiekelijk beschikbaar heeft gemaakt.*

Voor beide standaarden geldt dat tijdig aan deze voorwaarde is voldaan. Voor EML_NL en de Juriconnect standaarden is daarom een positief opnameadvies verstuurd aan het College.

Het College heeft 28 november besloten de standaarden op de 'pas toe of leg uit' -lijst op te nemen.

Ad 10. Stand van zaken WDO Datamodel standaard

Tijdens de Forumvergadering van 29 oktober besloot het Forum dat het WDO Datamodel op de 'pas toe of leg uit' -lijst kan worden opgenomen, mits eerst aan een tweetal voorwaarden wordt voldaan:

- 1) Het NPDM moet (als de partij die invulling geeft aan het open beheer van de standaard in Nederland) voldoen aan het criterium Open Standaardisatie proces en;
- 2) het moet duidelijk zijn welke rol het NPDM invult als het gaat om het beheer van het WDO Datamodel én de, van het Datamodel afgeleide, berichtspecificaties.

Het NPDM en de indiener zijn, ondersteund door Bureau Forum Standaardisatie, aan het werk om aan bovenstaande voorwaarden te kunnen voldoen. Als dit gereed is zal het Forum toetsen of aan de gestelde voorwaarden is voldaan en of de standaard op de 'pas toe of leg uit' -lijst kan worden opgenomen.

Het College heeft 28 november besloten bovenstaande advies van het Forum over te nemen.